

ASBÜ

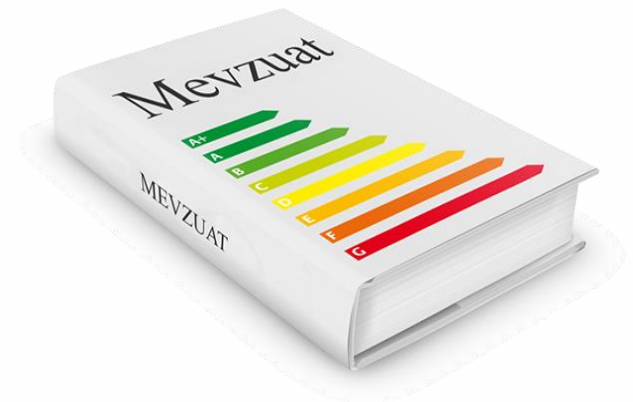
EK DERS İŞLEMLERİ

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

ANKARA SOSYAL BİLİMLER
ÜNİVERSİTESİ

Ek Ders Mevzuatı

- **2547** sayılı Kanunun **36. maddesi**
- **2914** sayılı Kanunun **11. maddesi** ve Ders Yüğü Tespiti ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esaslar
- **2547** sayılı Kanunun **44/e maddesi** ve Yükseköğretim Kurumlarında Uzaktan Öğretime İlişkin Usul ve Esaslar
- **2547** sayılı Kanunun **Ek 26 maddesi** ve Yaz Okulları Programları Uygulama Esas ve Usulleri
- **2547** sayılı Kanunun **Ek 27 maddesi** ve Tezsiz Yüksek Lisans Programları Uygulama Esas ve Usulleri
- **3843** sayılı Kanunun **10. maddesi** ve 1994/5593 sayılı BKK
- **2547** sayılı Kanunun **10. maddesi** ve buna dayanılarak çıkarılan usul ve esaslar

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci Maddesi;

- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 36 ncı maddesine göre haftalık okutulması mecburi ders yükü saati dışında, kısmi statüde bulunanlar dahil öğretim elemanlarına görev unvanlarına göre Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen mecburi ve isteğe bağlı dersler ve diğer faaliyetler için bu ders ve faaliyetlerin **haftalık ders programında yer alması ve fiilen yapılması şartıyla en çok yirmi saate kadar, ikinci öğretimde ise en çok on saate kadar ek ders ücreti ödenir.** Ders yüklerinin tamamlanmasında öncelikle normal örgün öğretimde verilen ders ve faaliyetler dikkate alınır.

5

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci Maddesi;

Öğretim elemanlarının teorik derslerle yaptırdıkları uygulama, yönettikleri tez, seminer ve doktora çalışmalarının ve ara sınavların ne ölçüde ders yükünden sayılacağı Yükseköğretim Kurulunca belirlenir. Ara sınavlar için Yükseköğretim Kurulunca öğrenci sayısı gözönünde bulundurulmak suretiyle tespit edilecek ders yükü **beş saati**, diğer faaliyetler için belirlenecek ders yükü ise bir saati geçemez. Teorik dersler dışındaki faaliyetlerin ders yükünün tamamlanmasından sonraki kısmı ek ders ücretinin hesabında dikkate alınır. Ancak mecburi ders yükünün tamamlanmasında ve ek ders ücretinin hesabında, teorik dersler dışındaki faaliyetlerin haftalık en fazla **on saatlik** kısmı dikkate alınır, kalan kısmı ise maaş karşılığı sayılır.

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci Maddesi;

Dersi veren öğretim elemanına her ders için ayrı ayrı olmak üzere yarı yıl ve yıl sonu dönemlerinde **her 50 öğrenci için 300 gösterge rakamının Devlet Memurları Kanununa göre aylıklar için belirlenen katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda sınav ücreti ödenir.** Öğrenci sayısının hesabında küsurlar tama iblağ edilir ve 500 öğrenciden fazlası dikkate alınmaz. Ara sınavlar ve bütünleme sınavları için sınav ücreti ödenmez.

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci Maddesi;

- Ek ders ücreti, aşağıdaki göstergelerin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre aylıklar için belirlenen katsayı ile çarpımından oluşur. Bu bağlamda; 4359 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi ile değiştirilmiş olan unvanlara ilişkin gösterge tutarları;

- Profesör 300

- Doçent 250

- Doktor Öğretim Üyesi 200

- Öğretim Görevlisi 160 olarak belirlenmiştir.

- Yükseköğretim Kurumlarının kadrolarında olmayıp bu unvanları taşıyanlardan ders saati başına görevlendirilenlerin sosyal güvenlik kuruluşlarından almakta oldukları aylıklar bu şekilde görevlendirilmeleri nedeniyle kesilmez.

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci Maddesi;

- Müfredat programları uyarınca normal çalışma günlerinde çalışma saatinin bitiminden ve saat 17.00'den sonra başlayan gece öğretimi ile hafta tatili, yarı yıl veya yaz tatillerinde yapılan öğretimde yukarıdaki şekilde hesaplanan ek ders ücretleri % 60 zamlı ödenir.
- Yaz ve yarı yıl tatillerinde yapılan öğretim için verilecek ek ders ücretinin hesabında ders yükü dikkate alınmaz

3843 sayılı Yasanın 10 uncu Maddesi:

- Normal örgün öğretimde zorunlu ders yükünü doldurmuş olan öğretim elamanlarına ikinci öğretimde verdikleri her ders için; dolduramamış olan öğretim elemanlarına bu yükün doldurulmasından sonra verdikleri her ders için, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinde öngörülen hükümler çerçevesinde ek ders ücreti ile ara sınav, yarıyıl ve yıl sonu sınavları için ödenecek **ücretlerin üç katını aşmayacak** şekilde ikinci öğretim programları esas alınarak Yükseköğretim Kurulunun görüşü Milli Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kulunca belirlenecek ders ücreti ödenir.

3x

Ders Görevleri

- ✓ **Öğretim üyeleri**, haftada asgari on saat,
- ✓ **Öğretim görevlisi ve okutmanlar ise**, haftada asgari on iki saat, ders vermekle yükümlü bulunmaktadır.
- ✓ **Dekan yardımcıları, enstitü ve yüksekokul müdür yardımcıları ve bölüm başkanlarının** haftada asgari **beş** saattir.
- ✓ **Rektör, rektör yardımcısı, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürlerinin** ders verme yükümlülüğü yoktur.

Ders Görevleri

**Haftalık ders yükünü
dolduramayanlar;**

Kendi üniversitelerinin
diğer birimlerinde

Aynı şehirdeki **başka**
yükseköğretim kurumlarında

ders yükünü doldurmak üzere görevlendirilebilirler.(40/a)

Aynı şehirden görevlendirilirse

Normal ek ders ücreti

Başka şehirlerden görevlendirilirse

Geçici görev yolluğu ve iki katı ek ders
ücreti (40/d)

Ek Ders Ücreti Ödenmesinde Kurallar

Haftalık mecburi ders yükü saati dışında verilen ders ve diğer faaliyetler için ödenir.

Ek ders ücreti ödenecek dersin haftalık ders programında yer alması şarttır.

Dersin fiilen yapılması şarttır.

Ek Ders Ücreti Ödenmesinde Kurallar

Normal öğretimde

20 saate kadar

İkinci öğretimde

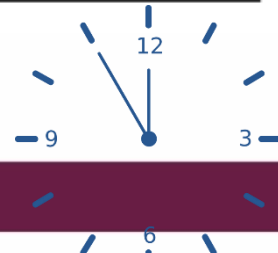

10 saate kadar

Tezsiz yüksek lisans programları

10 saate kadar

Ek Ders Ücreti Ödenmesinde Kurallar

Ders yüklerinin tamamlanmasında **öncelikle normal öğretimde** verilen ders ve faaliyetler dikkate alınır.

Teorik dersler dışındaki faaliyetlerin mecburi **ders yükünün tamamlanmasında ve ek ders ücretinin hesabında haftalık en fazla 10 saatlik kısmı** dikkate alınır.

Öğretim elemanlarının toplam ders yükü ve ek ders saatleri tablosu

Görev Unvanları	Haftalık Ders Yükü	Maksimum Ek Ders Saati				Genel Toplam
		Normal Örgün Eğitim		II.Örgün Eğitim	Toplam	
		Mecburi	İstekle	İstekle		
Prof.	10	2	18	10	30	40
Doç.	10	4	16	10	30	40
Yrd.Doç.	10	8	12	10	30	40
Öğretim Görevlisi	12	12	8	10	30	42
Okutman	12	12	8	10	30	42

2914 SAYILI KANUN 11 İNCİ MADDE (EK DERS SAAT ÜCRETİ)

Profesör	300 X Aylık Katsayı
Doçent	250 X Aylık Katsayı
Yardımcı Doçent	200 X Aylık Katsayı
Öğretim Görevlisi	160 X Aylık Katsayı
Okutman	160 X Aylık Katsayı

EK DERS ÜCRETLERİ

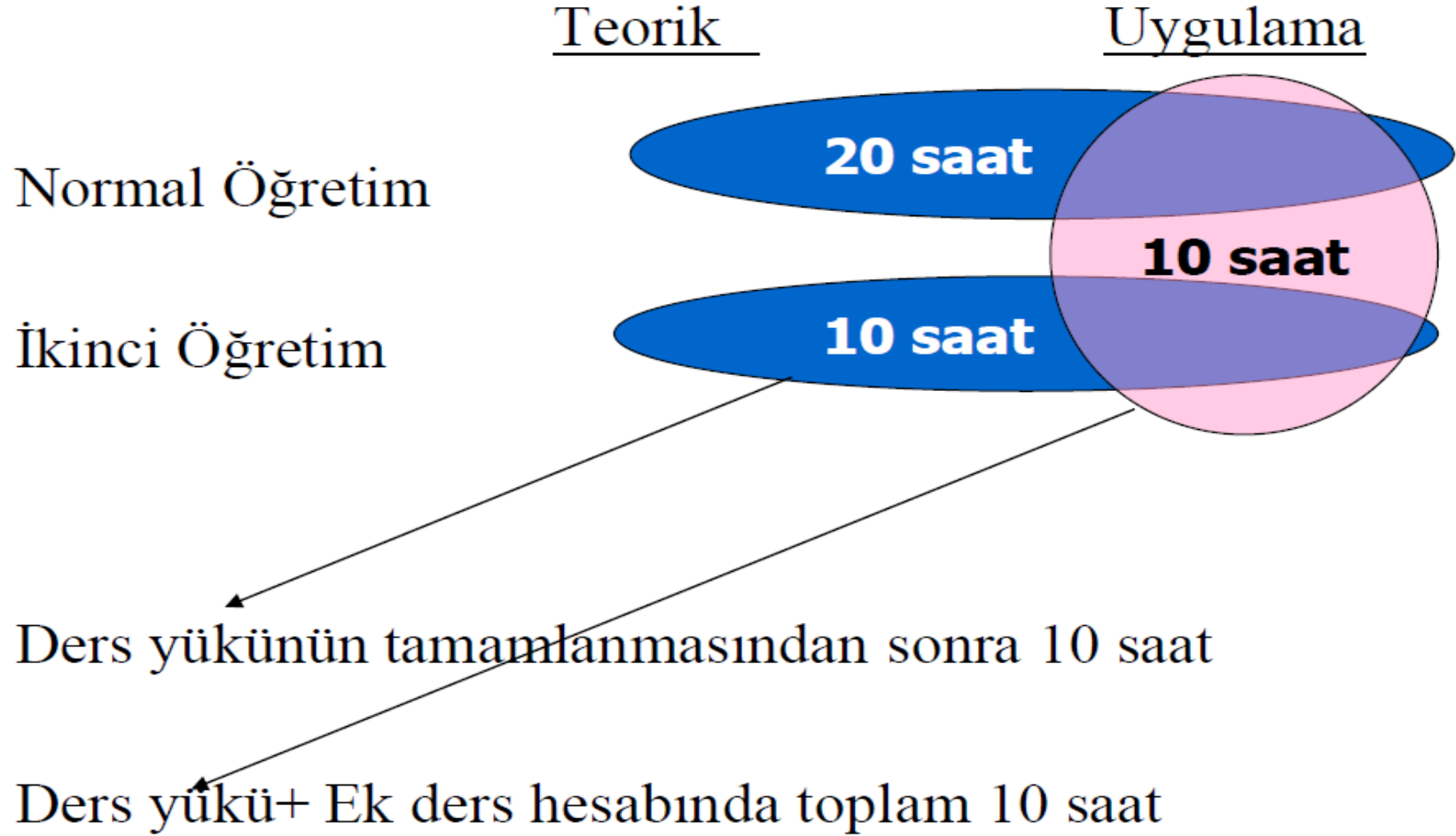
ÖĞRETİM ELEMANLARINA ÇEŞİTLİ ÖĞRETİM TÜRLERİNDE HAFTALIK ÖDENEBİLECEK EK DERS ÜCRETLERİ

UNVAN	EK DERS ÜCRETİ GÖSTERGESİ	Normal Öğretim		Normal Öğretim de saat 17.00'den Sonra Saat	İkinci Öğretim		İkinci Öğretim d esaat 17.00'den Sonra	Tamamının saat 17.00'den Sonra Yapılması	Yaz Okulu		Tezsiz Yüksek Lisans **	
		Saat Ücreti	Haftalık Maksimum (20 saat)		Saat Ücreti	Haftalık Maksimum (10 saat)			Saat Ücreti	Haftalık Maksimum *	Saat Ücreti	Haftalık Maksimum
Profesör	300	20,04	400,86	32,07	40,09	400,86	64,14	641,37	100,21	3.006,44	200,43	2.004,30
Doçent	250	16,70	334,05	26,72	33,40	334,05	53,45	534,48	83,51	2.505,37	167,02	1.670,25
Doktor Öğretim Üyesi	200	13,36	267,24	21,38	26,72	267,24	42,76	427,58	66,81	2.004,30	133,62	1.336,20
Öğretim Görevlisi	160	10,69	213,79	17,10	21,38	213,79	34,21	342,07	53,45	1.710,33	106,90	1.068,96

Normal öğretim:	2914 sayılı Kanunun 11'inci maddesi uyarınca ödenmekte ve 11'inci maddedeki göstergeler esas alınmaktadır. 17.00'den sonra başlayan gece öğretimi ile hafta tatili, yıl veya yaz tatillerinde yapılan öğretimde ek ders ücretleri %60 zamlı ödenmektedir.
İkinci Öğretim	3843 sayılı Kanunun 10'uncu maddesi uyarınca ödenmekte, 2914 sayılı 11'inci maddesinde öngörülen tutarların 3 katını aşmayacak şekilde Bakanlar Kurulunca belirlenmesi öngörülmüş ve 31/3/1994-94/5593 sayılı BKK ile tutarların 1 kat fazlası şeklinde belirlenme yapılmıştır. 17.00'den sonra başlayan gece öğretimi ile hafta tatili, yıl veya yaz tatillerinde yapılan derslerde ise 2914/11'de yer alan göstergelerin 3,2 katı ödenebilmektedir.
Tezsiz Yüksek Lisans	2547 sayılı Kanunun 27'nci maddesi uyarınca ödenmekte, 2914 sayılı Kanunun 11'inci maddesinde yer alan tutarların 10 katını geçmemek üzere belirlenme yapılabilmektedir. 17.00'den sonra başlayan gece öğretimi ile hafta tatili, yıl veya yaz tatillerinde yapılan öğretimlerde zamlı ödemesöz konusu olmamaktadır.

Ek Ders Ücreti Hesabında Kurallar

Örnek Hesaplama (1)

(Profesör)

	<u>Teorik</u>	<u>Uygulama</u>
Normal Öğretim	4	12
İkinci Öğretim	6	2

$4 + 6 = 10$ saat (Zorunlu ders yükü)

$12 - 6 = 6$ (Daha önce 6 saat ders yüküne sayıldığından ve uygulamada toplam 10 saat sınırı bulunduğundan **sadece 4 saatine ücret ödenir**)

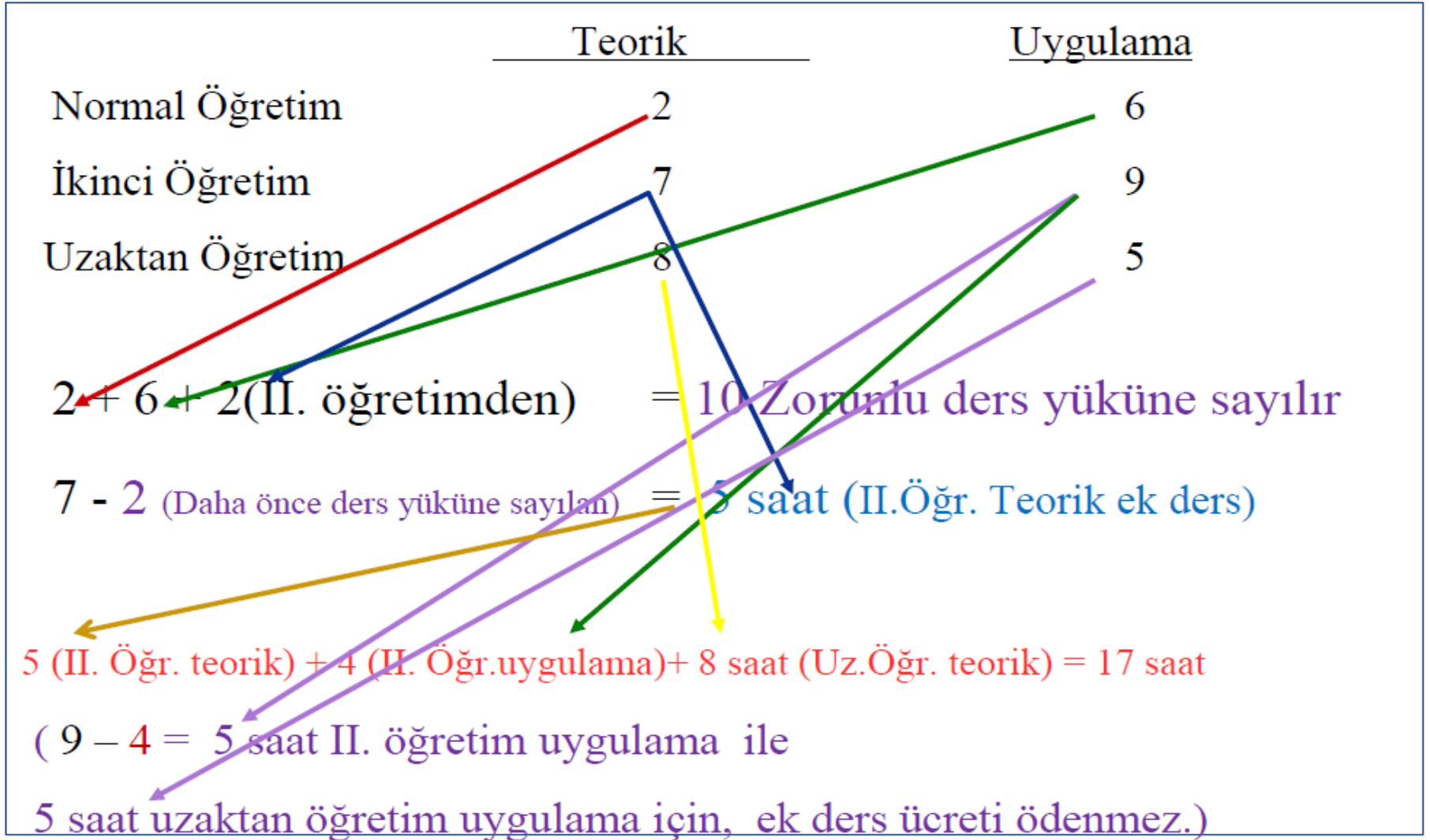
6 (II. Öğr. Teo.) + 4 (I. Öğr. Uyg.) = 10 ek ders ücreti ödenir.

I. öğretim uygulamanın 2 saati ile II. öğretim uygulamanın 2 saatine ücret ödenmez.

Örnek Hesaplama (2)

(Doçent)

Ek Ders Ücretleri ile İlgili Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

2547/31. maddesi uyarınca ders saati ücreti karşılığında **öğretim görevlisi olarak** üniversite dışından görevlendirilenler için haftalık ders yükü zorunluluğu aranmaz.

Normal öğretimde \longrightarrow $12+20=32$

İkinci öğretimde de görev alırlarsa \longrightarrow ilave 10 saat

Ek Ders Ücretleri ile İlgili Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

Emekli aylıkları kesilmeksizin ders görevi verilenler yükseköğretim kurumlarında akademik unvanlarına bakılmaksızın ve herhangi bir kadroya atanmaksızın **ders saati ücreti karşılığında** öğretim görevlisi olarak görev yaparlar.

Emekli öğretim elemanlarının saat ücreti karşılığında öğretim görevlisi olarak görevlendirilmeleri halinde **sahip oldukları akademik unvanlar dikkate alınarak ek ders ücreti** ödenmektedir.

Ek Ders Ücretleri ile İlgili Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

Geçici görev, rapor veya izin benzeri sebeplerle verilemeyen derslerin, **haftalık ders programında değişiklik yapılmak ve bizzat aynı öğretim elemanı tarafından verilmesi kaydıyla** verildiği tarihe ilişkin haftanın zorunlu ders yükü ve ek ders ücreti sınırları ile ilişkilendirilmesi ancak zamlı ödemeye sebep olunmaması gerekmektedir.

Belirtilen sebeplerle boş geçen derslerin **başka öğretim elemanı tarafından telafi edilmesi halinde** dersi veren öğretim elemanının, kendi zorunlu ders yükü ve ek ders ücreti sınırları içinde kalınmak kaydıyla ödeme yapılması gerekmektedir.

Ek Ders Ücretleri ile İlgili Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

Milli ve dini bayramlara rastlayan haftalarda eksik ders yapılması nedeniyle ilgili haftada da **tam ders yapılan haftalarda olduğu gibi zorunlu ders yükleri esas alınacaktır.**

Ek Ders Ücretleri ile İlgili Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

Normal ve ikinci öğretimde verilen teorik dersler dışındaki faaliyetler toplamı birlikte değerlendirildiğinden, **her iki öğretimde bitirme ödevi, bitirme projesi, diploma projesi, proje ve staj raporu değerlendirme ve benzeri eğitim, öğretim faaliyetlerini yöneten öğretim elemanlarının hem ders yükünün hesabında hem de anılan faaliyetler için yapılacak ek ders ücreti ödemelerinde haftada toplam 2 saatin** dikkate alınması gerekmektedir.

Ek Ders Ücretleri ile İlgili Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

Lisansüstü eğitimde danışmanlık yapan öğretim üyelerinin **2547/39. madde** uyarınca uzun süreli yurt dışında görevlendirilmesi durumunda danışman öğretim üyelerine 3 aya kadar ek ders ücreti ödenebilmekte ve bu ödemeler hesaplanırken **zorunlu ders yükünün aranmasına da gerek bulunmamaktadır.**

Ek Ders Ücretleri ile İlgili Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

Döner sermaye işletmeleri bünyesinde yürütülen kurs, eğitim, sertifika programı, seminer ve benzeri adlar altında verilen eğitimlerde ders vermek üzere görev alan öğretim elemanlarına ek ders ücreti ödenmeyecek, bu faaliyetler karşılığında döner sermaye bütçesinden ek ödeme yapılacaktır.

EK DERS ÜCRETLERİNİN ÖDENMESİ

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin 13 üncü Maddesinin (c) bendinde, 2914 sayılı Yasanın 11 inci Maddesi gereğince ödenmesi gereken ek ders ücretlerinin ödenmesinde ödeme emri belgesine;

- Çeşitli Ödemeler Bordrosu (Örnek 13),
- Yükseköğretim Ek Ders Ücreti Çizelgesi (Örnek : 15/A),
- Her öğretim döneminin ilk ayında ders yükü dağılımını gösteren onay,
- Akademik takvim (Programda değişiklik halinde onay yeniden alınır.), eklenmesi düzenlenmiş bulunmaktadır.

İKİNCİ ÖĞRETİMDE EK DERS ÜCRET ÖDENMESİ (1)

3843 sayılı Yasanın 12 nci Maddesi gereğince, ikinci öğretimde öğrencilerin eğitim-öğretimin karşılığı ödeyecekleri ücretlerden Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı hesabına yatırılan tutarlardan elde edilen gelirlerin en fazla %70'i ikinci öğretimde ders vermekle görevlendirilen öğretim elemanlarının ders ve sınav ücretleri karşılığı ödenebilir.

Ayrıca bu tutardan ikinci öğretimde görev yapmakta olan idari personel ile akademik personelin fazla mesai ücretleri de %70'lik dilim içerisinde kalınmak suretiyle ödenebilecektir.

İKİNCİ ÖĞRETİMDE EK DERS ÜCRET ÖDENMESİ (2)

Öğretim elemanlarına ek ders ve sınav ücreti olarak ödenebilecek miktarın toplamı, kaydolunan ödeneğin %70'ini geçemeyeceğinden öğretim elemanlarına, kurum bütçesinden, döner sermaye, bilimsel araştırma projesi ve sair kaynaklardan ayrıca ders ve sınav ücreti ödenemez; herhangi bir ödeme yapılamaz.

Sayıştay 8.Dairesinin 17.04.2003 tarih ve 5268 sayılı Kararı:

- 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11'inci maddesi uyarınca bitirme ödevi ayrıca bir ders olmayıp, herhangi bir dersin bütünü içinde yer alması dolayısıyla yıl içerisinde diğler faaliyetler kapsamında değerlendirilecek ve bu çalışma için kanunda öngörölen ölçüler içerisinde yalnızca ek ders ücreti ödenecektir.
- **Bu açıklamalar doğrutusunda, bitirme ödevi çalışması için sınav ücreti ödenmesinin mümkün olmadığına,**

Sayıştay 1.Dairesinin 13.02.2001 tarih ve 7189 sayılı Kararı:

- **3843** sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değıştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanunun 12'nci maddesinde; "...Ancak öğretim elemanlarına aynı süre için ek ders ücreti ile birlikte fazla çalışma ücreti ödenmez." hükmü yer almaktadır.
- Bu hüküm uyarınca, bir öğretim elemanına aynı süreler için, hem ikinci öğretimden ek ders ücreti hem de fazla mesai ücreti verilmesinin mümkün bulunmadığına,

Sayıştay 1.Dairesinin 25.04.2006 tarih ve 8907 sayılı Kararı (1)

- 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11'inci ve 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması Hakkında Kanunun 10'uncu maddesinde;
II. Öğretimde ders veren öğretim görevlilerinin verdikleri her ders için alacakları ücretler birer kat fazlası ile ve saat 17:00'den sonra verilmiş ise ayrıca % 60 fazlası ile ödeneceği belirtilmiştir.
- 94/5593 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararında ise II. öğretim için, ek ders ücretinden farklı olarak sınav ücretinin de birer kat fazlası ile ödeneceği belirtilmiştir.

Sayıştay 1.Dairesinin 25.04.2006 tarih ve 8907 sayılı Kararı (2)

- Fakat 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11'inci maddesinde normal çalışma günlerinde çalışma saatinin bitiminden ve saat 17:00'den sonra başlayan gece öğretimi ile hafta tatili, yarı yıl veya yaz tatillerinde yapılan öğretimde ek ders ücretleri %60 zamlı ödenir denmiş ve bu kısımda sınav ücretine değinilmemiştir.
- Bu nedenle II. öğretimde yapılan sınavlar için I. öğretimin iki katı kadar ücret ödenmesi gerekmekte olup, ayrıca %60 ilave artış yapılmasının mümkün olmadığına,

*Teşekkür
Ederiz..*

**ANKARA SOSYAL BİLİMLER
ÜNİVERSİTESİ**

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı